

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.12.2005
COM(2005) 675 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**Δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με
την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος
κράτους μέλους**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Γενικό πλαίσιο	3
3.	Πρώτη έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ (1993-1998)	4
3.1.	Συμπεράσματα της πρώτης έκθεσης.....	4
3.2.	Απάντηση των θεσμικών οργάνων	4
4.	Εξελίξεις μετά την πρώτη έκθεση	5
4.1.	Τροποποίηση της νομοθεσίας: η οδηγία 2001/38/ΕΚ	5
4.2.	Προετοιμασία των 10 νέων κρατών μελών για την ένταξη	5
4.3.	Συμβολή στη βελτίωση της προστασίας της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς: μελέτη για τη δυνατότητα εντοπισμού των πολιτιστικών αγαθών	6
4.4.	Βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας: θέσπιση κατευθυντηρίων γραμμών.....	6
5.	Εφαρμογή της οδηγίας κατά την περίοδο 1999-2003	7
5.1.	Περιεχόμενο των εκθέσεων εφαρμογής των κρατών μελών	7
5.2.	Αξιολόγηση της εφαρμογής της οδηγίας	8
5.2.1.	<i>Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών</i>	8
5.2.2.	<i>Η αγωγή επιστροφής</i>	9
5.2.3.	<i>Προστασία των πολιτιστικών αγαθών</i>	9
6.	Συμπεράσματα	10
6.1.	Βελτίωση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών.....	10
6.2.	Παράταση της προθεσμίας για αγωγή επιστροφής.....	10
6.3.	Διατήρηση των κατώτατων οικονομικών ορίων.....	10
6.4.	Περιοδικότητα της έκθεσης αξιολόγησης.....	11
6.5.	Γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής για τα πολιτιστικά αγαθά	11

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, που εκδόθηκε στις 15 Μαρτίου 1993¹, θεσπίζει μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών και μια δικαστική διαδικασία επιστροφής των πολιτιστικών αγαθών, εφόσον αυτά έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος ενός κράτους μέλους.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 της οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει, κάθε τρία έτη, έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί τη δεύτερη έκθεση αξιολόγησης και καλύπτει την περίοδο 1999-2003· αξιολογεί την εφαρμογή της οδηγίας στα 15 κράτη μέλη. Η πρώτη έκθεση αφορούσε την περίοδο 1993-1998².

2. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο κοινοτικό επίπεδο, τα πολιτιστικά αγαθά υπόκεινται στις διατάξεις της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (στο εξής «συνθήκη ΕΚ»), και ειδικότερα στις διατάξεις που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Ειδικότερα, το άρθρο 28 και 29 της συνθήκης ΕΚ απαγορεύουν μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος με τους ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές ή τις εξαγωγές.

Ωστόσο, το άρθρο 30 ορίζει ότι τα άρθρα 28 και 29 της συνθήκης ΕΚ δεν εμποδίζουν τις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς στις εισαγωγές, στις εξαγωγές ή στη διαμετακόμιση που αιτιολογούνται, συγκεκριμένα, με βάση «λόγους προστασίας των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία». Για να γίνουν αποδεκτές αυτές οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί πρέπει οπωσδήποτε να είναι απαραίτητοι και αναλογικοί με το στόχο που επιδιώκουν και, κατά συνέπεια, δεν αποτελούν ούτε μέσα αυθαίρετων διακρίσεων, ούτε συγκεκαλυμμένους περιορισμούς μεταξύ των κρατών μελών.

Στο πλαίσιο αυτό, η οδηγία 93/7/ΕΟΚ είναι συνοδευτικό μέτρο της εσωτερικής αγοράς που στόχο έχει να συμβιβάσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την εγγύηση ότι τα κράτη μέλη θα μπορούν να εξασφαλίζουν την προστασία των πολιτιστικών αγαθών που έχουν χαρακτήρα εθνικών θησαυρών με καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία, σύμφωνα με το άρθρο 30 ΕΚ.

Η οδηγία δεν έχει ως στόχο την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. Επίσης, δεν επιβάλλει κανονιστικές ρυθμίσεις όσον αφορά το πώς μπορούν τα κράτη

¹ Οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 1993, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους, ΕΕ, L 74, 27.03.1993, σ. 74, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 96/100/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997, ΕΕ L 60 της 1 Μαρτίου 1997, σ.59, και την οδηγία 2001/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001, ΕΕ L 187 της 10ης Ιουλίου 2001, σ.43.

² Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών και της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους, COM (2000)325 τελικό της 25ης Μαΐου 2000.

μέλη να χρησιμοποιούν το άρθρο 30 ΕΚ. Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου αυτού, τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να ορίζουν τους εθνικούς θησαυρούς τους και την αρμοδιότητα να θεσπίζουν τις απαραίτητες εθνικές διατάξεις για να εξασφαλίζουν την προστασία τους.

3. ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 93/7/ΕΟΚ (1993-1998)

3.1. Συμπεράσματα της πρώτης έκθεσης

Αυτή η πρώτη έκθεση³ είχε διαπιστώσει τη βραδύτητα της μεταφοράς της οδηγίας στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών και, κατά συνέπεια, την καθυστέρηση όσον αφορά την εφαρμογή της. Επομένως, η περίοδος ουσιαστικής εφαρμογής της οδηγίας δεν θεωρήθηκε επαρκής για να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά της.

Η εν λόγω έκθεση υπογράμμισε ότι τα κράτη μέλη εκτιμούν ότι η οδηγία είναι απαραίτητη και χρήσιμη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η πλειονότητα των εν λόγω κρατών θεωρεί ότι το κοινοτικό νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε με την οδηγία είναι επαρκές, αν και ορισμένα από αυτά θα επιθυμούσαν την εξέλιξή του. Συγκεκριμένα, η Ιταλία είχε την γνώμη ότι η περίοδος παραγραφής θα έπρεπε να αυξηθεί από ένα σε τρία έτη. Οι Κάτω Χώρες πρότειναν να επεκταθεί και στους ιδιώτες το δικαίωμα άσκησης αγωγής για επιστροφή πολιτιστικών αγαθών.

Ωστόσο, η έκθεση αυτή επεσήμανε ότι η διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρχών σε εθνικό και σε κοινωνικό επίπεδο δεν υλοποιήθηκε στην πράξη. Κατά συνέπεια, η πλειονότητα των κρατών μελών υποστηρίζουν τη βελτίωση της συνεργασίας αυτής. Εξάλλου, η έκθεση σημείωσε ότι θα ήταν επιθυμητή η βελτίωση της δυνατότητας εντοπισμού των πολιτιστικών αγαθών, λαμβάνοντας υπόψη την απουσία πληροφοριών σχετικά με τα πολιτιστικά αγαθά που απομακρύνονται παράνομα από το έδαφος των κρατών μελών.

3.2. Απάντηση των θεσμικών οργάνων

Οι απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου πρότειναν βελτιώσεις της οδηγίας.

Στο ψήφισμά του⁴, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκρινε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αποδώσει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αυξημένη σημασία στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και ότι η Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό. Γι' αυτό, το Κοινοβούλιο ζητούσε τα εξής:

- την τροποποίηση της προθεσμίας παραγραφής που ορίζεται σε 1 έτος στην οδηγία 93/7/ΕΟΚ·

³ Βλ. υποσημείωση 2.

⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12 Ιουνίου 2001 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών και την οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή των πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος ενός κράτους μέλους, ΕΕ C 53 Ε της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σελίδα 125, σ.7.

- τη διοργάνωση, στα 15 κράτη μέλη καθώς και στις 10 υποψήφιες για ένταξη χώρες, μιας εκστρατείας ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σχετικά με τα αδικήματα της παράνομης εμπορίας πολιτιστικών αγαθών·
- την κατάρτιση ολοκληρωμένων και δημοσίων καταλόγων των αγαθών που αποτελούν ιδιοκτησία θεσμικών φορέων, ιδρυμάτων και οργανισμών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα· και
- σύνταξη μιας Πράσινης Βίβλου για την παράνομη εμπορία πολιτιστικών αγαθών και συγκεκριμένων προτάσεων σε κοινοτικό επίπεδο για την καταπολέμηση του εμπορίου αυτού.

Η συνέχεια που δόθηκε στα τρία τελευταία αιτήματα δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας έκθεσης η οποία ασχολείται αποκλειστικά με την εφαρμογή της οδηγίας.

Όσον αφορά το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του⁵ κάλεσε τα κράτη μέλη να εκμεταλλευτούν όσο το δυνατόν περισσότερο τις δυνατότητες προστασίας που παρέχει η οδηγία και, συγκεκριμένα, με την εντατικοποίηση της διοικητικής συνεργασίας. Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή:

- να εφαρμόσει τις προτεινόμενες πρωτοβουλίες και, αν είναι απαραίτητο, να αναπτύξει νέες πρωτοβουλίες με σκοπό να συμβάλλει καλύτερα στην προστασία των πολιτιστικών κληρονομιών των κρατών μελών και στη λειτουργία της οδηγίας, και
- να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην υλοποίηση διοικητικών δομών και ικανοτήτων στα νέα κράτη μέλη που έχουν ευθύνη να προστατεύουν τα νέα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ

4.1. Τροποποίηση της νομοθεσίας: η οδηγία 2001/38/EK

Όπως προβλέπεται στην πρώτη έκθεση, η οδηγία 2001/38/EK⁶ τροποποιεί το παράρτημα της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ με σκοπό να προσαρμόσει, από την 1η Ιανουαρίου 2002 και ύστερα τις αξίες των εθνικών νομισμάτων στο ευρώ και να αντικαταστήσει την αναφορά σε αξία 0 (μηδέν) των οικονομικών κατώτατων ορίων από τον όρο «Ανεξαρτήτως αξίας». Η οδηγία έχει μεταφερθεί στη νομοθεσία όλων των κρατών μελών.

4.2. Προετοιμασία των 10 νέων κρατών μελών για την ένταξη

Η Επιτροπή εξέτασε τα σχέδια εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας στις νομοθεσίες των δέκα νέων κρατών μελών. Έτσι, η Επιτροπή έδωσε την απαραίτητη τεχνική βοήθεια για να διευκολυνθεί η ορθή μεταφορά της οδηγίας στις τακτές προθεσμίες. Ωστόσο, η Επιτροπή, το

⁵ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2002 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 3911/92 του Συμβουλίου σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών για την οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος ενός κράτους μέλους, ΕΕ C 32, της 5ης Φεβρουαρίου 2002, σελίδα 3.

⁶ Η οδηγία 2001/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001, ΕΕ L 187 της 10 Ιουλίου 2001, σ.43.

2004, κίνησε διαδικασίες για παράλειψη κατά ορισμένων κρατών μελών λόγω της μη κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς.

4.3. Συμβολή στη βελτίωση της προστασίας της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς: μελέτη για τη δυνατότητα εντοπισμού των πολιτιστικών αγαθών

Κύριος στόχος αυτής της μελέτης που ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2004 ήταν να εξεταστούν οι δομές και οι μηχανισμοί διάδοσης των πληροφοριών που δημιουργήθηκαν στα κράτη μέλη με σκοπό τη συλλογή, τη διαβίβαση και την ανταλλαγή πληροφοριών για τα πολιτιστικά αγαθά που παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας⁷.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης αυτής, φαίνεται ότι το σύστημα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς σε κάθε κράτος μέλος αποτελείται από έναν κεντρικό πυρήνα ο οποίος απαρτίζεται από εθνικούς θησαυρούς που δεν μπορούν να απομακρυνθούν οριστικά από το εθνικό έδαφος, από μια δεύτερη ζώνη που περιλαμβάνει τα πολιτιστικά αγαθά που απαιτούν εθνική έγκριση για τη μεταφορά τους και από μια τρίτη ζώνη που αποτελείται από το σύνολο των αγαθών που μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα και χωρίς έλεγχο, λόγω της μικρότερης σημασίας τους στο πολιτιστικό επίπεδο. Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η δυνατότητα εντοπισμού είναι διασφαλισμένη μόνο για τα αγαθά που περιλαμβάνονται στον κεντρικό πυρήνα και, σε μικρότερο βαθμό, για τα πολιτιστικά αγαθά της δεύτερης ζώνης που κυκλοφορούν με βάση την έκθεση εξόδου.

Για να αυξηθεί η δυνατότητα εντοπισμού των πολιτιστικών αγαθών στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια της μεταφοράς από ένα κράτος μέλος σε ένα άλλο, η μελέτη συνιστά τα ακόλουθα μέτρα:

- θέσπιση ενός ενιαίου προτύπου έγκρισης μεταφορών στον κοινοτικό χώρο·
- δημιουργία, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, μιας βάσης δεδομένων των αδειών μεταφοράς και των αδειών εξαγωγής προς τρίτες χώρες·
- δημιουργία αποτελεσματικών συστημάτων σήμανσης των πολιτιστικών αγαθών και σύσταση ενός δικτύου που θα βασίζεται σε τακτικές συναντήσεις και στη χρήση κοινών τεχνικών εργαλείων για να ενισχυθεί η συνεργασία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών⁸.

4.4. Βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας: θέσπιση κατευθυντηρίων γραμμών

Η συμβουλευτική επιτροπή για τα πολιτιστικά αγαθά που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για να διευκολυνθεί και να ενισχυθεί η διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών, μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου επαφών και ανταλλαγής πληροφοριών⁹. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν στους αρμόδιους οργανισμούς και στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την

⁷ http://europa.eu.int/comm/enterprise/regulation/inst_sp/dir937_en.htm

⁸ Με βάση τη σύσταση αυτή εγκρίθηκε ήδη ένα πρώτο σχέδιο έρευνας στο πλαίσιο του έκτου προγράμματος-πλαισίου έρευνας (2002-2006). Κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, μια νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων έρευνας ήταν στο στάδιο της προετοιμασίας, που θα περιλαμβάνει εργασίες οι οποίες θα αποσκοπούν, συγκεκριμένα, στη διευκόλυνση της εξακρίβωσης της γνησιότητας και στη βελτίωση της ταυτότητας εντοπισμού και της σήμανσης των πολιτιστικών αγαθών.

⁹ http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/customs/customs_controls/cultural_goods/index_en.htm. Κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν αντικείμενο επικαιροποίησης.

ύπαρξη κοινοτικών μέσων που διέπουν την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών προς τρίτες χώρες καθώς και την επιστροφή των αγαθών που έχουν εγκαταλείψει παράνομα το έδαφος ενός κράτους μέλους.

5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1999-2003

5.1. Περιεχόμενο των εκθέσεων εφαρμογής των κρατών μελών

Δεδομένου ότι δεν υπήρχε η έκθεση εφαρμογής που πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη σε εφαρμογή του άρθρου 16 της οδηγίας, η Επιτροπή, το Φεβρουάριο του 2004 απέστειλε στα κράτη μέλη ερωτηματολόγιο, στόχος του οποίου ήταν να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη. Όλα τα κράτη μέλη απάντησαν, αν και χρειάστηκαν πολλαπλές υπενθυμίσεις για να υποβληθεί, το Μάρτιο του 2005, και η τελευταία απάντηση. Στη συνέχεια, ένα συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο διαβιβάστηκε στις κεντρικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της οδηγίας το Μάρτιο του 2005: τέσσερα κράτη μέλη δεν είχαν απαντήσει σ' αυτό το δεύτερο ερωτηματολόγιο στα τέλη του Σεπτεμβρίου του 2005 (Γαλλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες και Αυστρία).

Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι η οδηγία είναι χρήσιμο μέσο για την επιστροφή των εθνικών θησαυρών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος ενός κράτους μέλους από το 1993 και ύστερα. Ωστόσο, από τις απαντήσεις διαπιστώνονται τα εξής:

- χαμηλή συχνότητα εφαρμογής της οδηγίας,
- ανεπαρκής συνεργασία των αρμοδίων αρχών σε κοινοτικό επίπεδο,
- έλλειψη διαθέσιμων δεδομένων στις κεντρικές αρχές όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας στην πράξη.

Τα στατιστικά δεδομένα τα σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή παρουσιάζονται στο παράρτημα. Συνοπτικά πραγματοποιήθηκαν πέντε επιστροφές πολιτιστικών αγαθών ως αποτέλεσμα της συνεργασίας των εθνικών αρχών και χωρίς προσφυγή στη δικαστική διαδικασία που προβλέπεται στην οδηγία 93/7/ΕΟΚ. Δύο άλλες επιστροφές που άρχισαν κατά την υπό εξέταση περίοδο βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

Εξ άλλου, κοινοποιήθηκαν δώδεκα κοινοποιήσεις αναζήτησης πολιτιστικών αγαθών και εννέα κοινοποιήσεις ανακάλυψης πολιτιστικών αγαθών στο έδαφος των κρατών μελών. Όσον αφορά τις αιτήσεις επαλήθευσης, οι Κάτω Χώρες αναφέρουν οκτώ περιπτώσεις που προέρχονται από έξι κράτη μέλη. Η Αυστρία αναφέρει μία μόνον περίπτωση.

Τέλος, η Γερμανία και η Πορτογαλία αναφέρουν ότι έλαβαν τα απαραίτητα μέτρα για την υλική συντήρηση πολιτιστικών αγαθών. Η Ιταλία, από την πλευρά της, αναφέρει ότι η Γαλλία και η Γερμανία έλαβαν προσωρινά μέτρα υπέρ αυτής, για να αποφευχθεί η αφαίρεση πολιτιστικών αγαθών από τη διαδικασία επιστροφής. Η πληροφορία αυτή δεν επιβεβαιώθηκε από τα εν λόγω κράτη μέλη.

Εξ άλλου, τα κράτη μέλη ανέφεραν τρεις ενέργειες επιστροφής. Δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας: δύο πραγματοποιήθηκαν από την Ελλάδα και μία από τη Γαλλία.

Ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Γαλλία και οι Κάτω Χώρες, δικαιολογούν το μικρό βαθμό εφαρμογής της οδηγίας με την άγνοια των εισαγγελικών και των αστυνομικών αρχών όσον

αφορά τις εθνικές κανονιστικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας· άλλα κράτη μέλη, όπως η Ισπανία, θεωρούν ότι η προθεσμία για την άσκηση αγωγής για την επιστροφή είναι υπερβολικά σύντομη, και σ' αυτό οφείλεται η προτίμηση για άσκηση αστικών αγωγών.

Τέλος, ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ότι θα μπορούσε να μεταβληθεί η περιοδικότητα της έκθεσης· η Ιρλανδία υποστηρίζει την υποβολή ετήσιων εκθέσεων, ενώ η Δανία και το Βέλγιο προτείνουν να παραταθεί η περίοδος της έκθεσης σε 5 ή ακόμη και σε 10 έτη.

5.2. Αξιολόγηση της εφαρμογής της οδηγίας

Η Επιτροπή διαπιστώνει, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που περιέχονται στις εθνικές εκθέσεις, ότι ο αριθμός των περιπτώσεων εφαρμογής των άρθρων 4 και 5 είναι πολύ χαμηλός. Ωστόσο, είναι δύσκολο να γνωρίζει κανείς αν ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στον πραγματικό αριθμό των περιπτώσεων εφαρμογής, επειδή η Επιτροπή αντιμετώπισε δυσκολίες συγκρισιμότητας των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη¹⁰. Συμβαίνει, πράγματι ένα κράτος μέλος να πληροφορεί ότι δεν έχει λάβει ποτέ αίτηση έρευνας ή κοινοποίηση ανακάλυψης αντικειμένου, ενώ ένα άλλο κράτος μέλος υποστηρίζει αντίθετα ότι του έχει διαβιβάσει σχετική αίτηση ή κοινοποίηση. Επιπλέον, αυτός ο χαμηλός αριθμός περιπτώσεων εφαρμογής μπορεί επίσης να οφείλεται στα εξής:

- τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από μία χώρα επανεμφανίζονται μόνον μετά από 20 έως 30 έτη κατά μέσον όρο·
- μόνο οι εθνικοί θησαυροί που παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

5.2.1. Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών

Σύμφωνα με τις εθνικές απαντήσεις, η διοικητική συνεργασία και η διαβούλευση μεταξύ των κεντρικών αρχών δεν εφαρμόζονται συχνά στην πράξη, λόγω του μικρού αριθμού των περιπτώσεων εφαρμογής που σημειώνονται.

Ως προς το θέμα αυτό, ορισμένα κράτη μέλη όπως το Βέλγιο και η Γερμανία αναφέρουν την ύπαρξη κενών στη συλλογή και τη μεταβίβαση πληροφοριών, τόσο μεταξύ κρατών μελών όσο και στο εσωτερικό των κρατών.

Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες στο άρθρο 4 της οδηγίας δεν μεταβιβάζονται επαρκώς από τις σχετικές αρχές στις κεντρικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της οδηγίας. Κατά συνέπεια, αυτές οι κεντρικές αρχές υποστηρίζουν την ανάγκη βελτίωσης της ανταλλαγής πληροφοριών, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και μεταξύ των κρατών μελών, για να εξαλειφθούν τα εμπόδια για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας.

Συνεπώς, η Δανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο υπογραμμίζουν τα αποτελέσματα που επετεύχθησαν χάρη στην καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ των αντίστοιχων αρχών που είναι αρμόδιες για την οδηγία, καταγγέλλοντας, αντίθετα, την έλλειψη πνεύματος συνεργασίας εκ μέρους άλλων κεντρικών αρχών.

¹⁰ Λόγω αυτών των δυσκολιών η Επιτροπή υπέβαλε τους συνημμένους πίνακες στις κεντρικές αρχές των 15 κρατών μελών για έγκριση.

Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων εθνικών αρχών που έχουν αρμοδιότητα για τον πολιτιστικό τομέα (πολιτιστικές αρχές, τελωνεία, αστυνομία και δικαιοσύνη), από τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη φαίνεται ότι η κατάσταση διαφέρει από τη χώρα στην άλλη. Έτσι, σύμφωνα με την εμπειρία της Πορτογαλίας, της Ιρλανδίας, της Γαλλίας, του Βελγίου, της Ιταλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, η ύπαρξη μιας ομάδας εργασίας στην οποία συμμετέχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες για ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών φαίνεται ότι παρέχει ικανοποιητικά αποτελέσματα.

5.2.2. Η αγωγή επιστροφής

Τα κράτη μέλη άσκησαν τρεις αγωγές για επιστροφή δυνάμει του άρθρου 5 κατά την περίοδο 1999-2003. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα άσκησε δύο αγωγές κατά της Γερμανίας και η Γαλλία μία αγωγή κατά του Βελγίου.

Ο μικρός αριθμός των αγωγών αυτών μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η απλή ύπαρξη αγωγής σε δικαστήριο έχει θετική επίδραση στην αναζήτηση φιλικών λύσεων εξωδικαστικά. Ωστόσο, από τις απαντήσεις των κρατών μελών δεν προκύπτει ακριβής αριθμός των επιστροφών βάσει φιλικού διακανονισμού ως συνέπεια της εφαρμογής της οδηγίας. Πράγματι, ορισμένα κράτη μέλη (Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κάτω Χώρες) προτιμούν γενικά να χρησιμοποιούν άλλα ένδικα μέσα για την ανάκτηση πολιτιστικών αγαθών, επειδή οι όροι θεωρούνται υπερβολικά περιοριστικοί για την άσκηση αγωγής για επιστροφή (παράνομη εξαγωγή από το 1993 και ύστερα ή/και προθεσμία ενός έτους για παραγραφή).

Εξάλλου, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που έχουν διαβιβαστεί, πρέπει να συμπεράνουμε ότι δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του άρθρου 6, για τη θέσπιση ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών κατά την άσκηση αγωγής για επιστροφή.

5.2.3. Προστασία των πολιτιστικών αγαθών

Το καθεστώς επιστροφής των πολιτιστικών αγαθών που θεσπίστηκε με την οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς των κρατών μελών.

Τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι, αν και η οδηγία έχει κάποιο προληπτικό χαρακτήρα για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, δεν είναι αφεαυτής μέσο καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. Εξάλλου, η οδηγία δεν έχει ως στόχο την κανονιστική ρύθμιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτιστικών αγαθών. Επομένως, η αποτελεσματικότητά της δεν πρέπει να κρίνεται με βάση τη συμβολή της στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά θεσμικά όργανα ενδιαφέρονται να ασχοληθούν ενεργά με την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, η Επιτροπή εκτιμά ότι καλό θα είναι να εξεταστούν λεπτομερώς οι συστάσεις της μελέτης για τη δυνατότητα εντοπισμού των πολιτιστικών αγαθών. Αν και τα συμπεράσματα της μελέτης υπερβαίνουν τα όρια του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η συμβουλευτική επιτροπή για τα πολιτιστικά αγαθά θα πρέπει να συγκεντρώσει τους κατάλληλους εμπειρογνώμονες για να αρχίσει η σχετική συζήτηση.

Στη συνέχεια του αιτήματος που περιλαμβάνεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,¹¹ η Επιτροπή εξετάζει τη σκοπιμότητα υποβολής ανακοίνωσης για την

¹¹ Βλ. υποσημείωση 4.

κυκλοφορία πολιτιστικών αγαθών στην Ένωση που θα περιέχει, συγκεκριμένα, μια καταγραφή της κατάστασης στα κράτη μέλη.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1. Βελτίωση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών

Η αξιολόγηση της εφαρμογής της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ κατά την περίοδο 1999-2003 καταδεικνύει την ύπαρξη κενών όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία και τη διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την προστασία και την υπεράσπιση της πολιτιστικής κληρονομιάς των κρατών μελών.

Για να καλυφθεί αυτό το έλλειμμα, η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις των κατευθυντηρίων γραμμών για τη βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας. Με την εξέταση αυτή, θα καταστεί δυνατό να εκτιμηθεί η δυνατότητα εφαρμογής αυτών των κατευθυντηρίων γραμμών και θα αξιολογηθεί η καταλληλότητά τους σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες. Η Επιτροπή εκτιμά ότι είναι απαραίτητο να υπάρξει στοχοθετημένη προώθηση τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, ενεργειών που θα αποσκοπούν στην κάλυψη των ελλείψεων όσον αφορά τη συνεργασία, για να εξασφαλιστεί η καλή λειτουργία του συστήματος προστασίας πολιτιστικών αγαθών και να ενισχυθεί η εφαρμογή της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ. Ορισμένα κράτη μέλη όπως η Ισπανία και η Γερμανία υποστηρίζουν τη θέσπιση μιας διαδικασίας για την εφαρμογή του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας, αν η διαδικασία αυτή μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας των κρατών μελών χωρίς να επιφέρει γραφειοκρατικά προβλήματα. Η Δανία, για παράδειγμα, εκτιμά ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν προθεσμίες για την απάντηση στις αιτήσεις συνεργασίας. Αντίθετα, τα άλλα κράτη μέλη φαίνεται ότι δεν υποστηρίζουν την καθιέρωση κοινής διαδικασίας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι πρόωρο να εξαχθούν συμπεράσματα στο παρόν στάδιο.

6.2. Παράταση της προθεσμίας για αγωγή επιστροφής

Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι η προθεσμία ενός έτους για την άσκηση αγωγής για επιστροφή είναι ανεπαρκής. Το αίτημα αυτό έχει ήδη διατυπωθεί στην πρώτη έκθεση αξιολόγησης.

Με την επιφύλαξη των διαβουλεύσεων που θα πραγματοποιηθούν στη συμβουλευτική επιτροπή για τα πολιτιστικά αγαθά, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του άρθρου 7.1 ώστε να παραταθεί η προθεσμία της παραγραφής στα 3 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία το κράτος έλαβε γνώση του τόπου όπου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του κατόχου του ή του νομέα του.

6.3. Διατήρηση των κατώτατων οικονομικών ορίων

Η οδηγία προβλέπει ότι το Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, προβαίνει κάθε τρία έτη σε εξέταση και, αν χρειαστεί, σε επικαιροποίηση των ποσών των κατώτατων οικονομικών ορίων που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας, σε συνάρτηση με τους οικονομικούς και νομισματικούς δείκτες στην Κοινότητα.

Οι απαντήσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο της κατάρτισης της παρούσας έκθεσης δεν είναι ομόφωνες. Ορισμένα κράτη μέλη όπως η Ισπανία, η Αυστρία και η Σουηδία εκτιμούν ότι τα όρια αυτά είναι πολύ υψηλά και δεν επιτρέπουν να εξασφαλιστεί επαρκής προστασία.

Άλλα κράτη μέλη, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, θα προτιμούσαν να αυξηθούν τα όρια αυτά για να μειωθεί ο κατάλογος των πολιτιστικών αγαθών που καλύπτονται από την οδηγία 93/7/ΕΟΚ. Δεδομένου ότι εξακολουθούν να υπάρχουν οι διαφορές απόψεων που εμφανίστηκαν στην πρώτη έκθεση η Επιτροπή δεν προτίθεται, στο παρόν στάδιο να προτείνει την επικαιροποίηση των ορίων.

6.4. Περιοδικότητα της έκθεσης αξιολόγησης

Έχοντας υπόψη τη δυσκολία συγκέντρωσης πληροφοριών εκ μέρους των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας και τον περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων εφαρμογής των άρθρων 4 και 5 της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν είναι απαραίτητο να διατηρηθεί η υποχρέωση, βάσει του άρθρου 16, σύνταξης έκθεσης κάθε 3 έτη.

6.5. Γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής για τα πολιτιστικά αγαθά

Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει τα προαναφερθέντα ερωτήματα στη συμβουλευτική Επιτροπή.

* * *

- Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να λάβουν υπόψη τους την παρούσα έκθεση.
- Με βάση την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή θα συμβουλευθεί την συμβουλευτική επιτροπή για τα πολιτιστικά αγαθά σχετικά με τις προτάσεις τροποποίησης της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, όσον αφορά την προθεσμία για την αγωγή επιστροφής και το ρυθμό υποβολής εκθέσεων.

ANNEXE

Tableaux des restitutions, des actions en restitution et des actions de coopération administrative entre les Etats membres de 1999 à 2003¹²

- **Récapitulatif des restitutions (toutes à l'amiable en dehors de la procédure de restitution juridictionnelle)**

Année	Etat restituant	Etat requérant	Objet
2003	Royaume uni	Portugal	Manuscrits d'archives du XVIII siècle
?	Royaume uni	Suède	Livres
2001	Portugal	Espagne	Peinture « Romany» de Frederico Madrazo Kuntz
2000	Pays-Bas	Autriche	Tableau
2003	Pays-Bas	Royaume uni	Manuscrits

- **Récapitulatif des négociations en vue de la restitution à l'amiable**

Année	Etat restituant	Etat requérant	Résultat
?	Allemagne	Italie	En cours
2002	Pays-Bas	Italie	En cours (cuirasse)

- **Récapitulatif des demandes de restitution introduites (article 5 de la directive 93/7/CEE)**

Année	Requérant	Requis	Objet
2002	Grèce	Allemagne	438 antiquités d'origine grecque
2003	Grèce	Allemagne	13 antiquités d'origine grecque
2003	France	Belgique	Archives publiques (33.000 documents)

- **Demande de recherche d'objet (article 4, 1 de la directive 93/7/CEE)**

Année	Requérant	Requis	Résultat
2003	Pays-Bas	Royaume Uni	Suite un accord entre les parties, les objets ont été renvoyés aux Pays-Bas sans besoin d'appliquer la directive
2003	Allemagne	Royaume uni	La sortie d'Allemagne n'était pas

¹² Source / Mesures communiquées par les autorités centrales chargées de l'application de la Directive 93/7/CEE à la Commission européenne

			illicite
2003	Allemagne (Peinture de Degas)	Autriche	Aucun résultat. Le tableau n'est pas connu en Autriche
2001	Autriche (Diplôme militaire romain)	Allemagne	Aucun résultat, faute d'intervention des autorités
1999 2000	Italie (2)	Pays-Bas	Régulé en dehors du cadre de la directive
?	Italie	Allemagne	En cours
?	Portugal	Espagne	En cours
?	Espagne	Allemagne	Sans succès (Tableau de Bernardo Belotto)
?	Grèce (2)	Allemagne	Saisie des objets
?	Italie	Pays-Bas	?

• **Notifications de découverte d'objet (article 4, 2 de la directive 93/7/CEE)**

Année	Etat notifiant	Etat notifié	Résultat
2003	Royaume uni	France	Les autorités françaises ont accordé une autorisation avec effet rétroactif et les autorités britanniques ont pu accorder la licence d'exportation
2001 (1) 2003 (2)	Royaume-Uni (3)	Portugal	Dans deux cas, les autorités portugaises ont accordé une autorisation avec effet rétroactif et les autorités britanniques ont pu accorder la licence d'exportation. Dans l'autre cas, le bien culturel a été renvoyé au Portugal sur une base volontaire, suite à l'intermédiation des autorités britanniques entre le possesseur et les autorités portugaises.
2003	Allemagne (objets grecs)	Autriche	Sans résultat : Renonciation à la restitution faute des conditions
1999	Italie (Reliefs gotiques)	Autriche	Sans résultat : l'origine n'a pas pu être déterminé
1999	Autriche	Italie	?
?	Espagne	Italie	En cours
2002	France	Grèce	Interdiction de la vente

ANNEX

Tables showing returns and instances of administrative cooperation between Member States 1999-2003¹³

- List of returns (all amicable settlements outside the legal return procedure)**

Year	Returning State	Requesting State	Object
2003	UK	Portugal	Archive of Manuscripts from the 18th century
?	UK	Sweden	Books
2001	Portugal	Spain	Painting “Romany” of Frederico Madrazo Kuntz
2000	Netherlands	Austria	Painting
2003	UK	Netherlands	Manuscripts

- Summary of ongoing requests for return**

Year	Returning State	Requesting State	Result
?	Germany	Italy	ongoing
2002	Netherlands	Italy	ongoing (armour)

- List of legal return procedures (article 5 of directive 93/7/EEC)**

Year	Requesting State	Requested State	Object
2002	Greece	Germany	438 antiquities of Greek origin
2003	Greece	Germany	13 antiquities of Greek origin
2003	France	Belgium	Public archives (33.000 documents)

- List of requests for search (article 4, 1 of Directive 93/7/EEC)**

Year	Requesting State	Requested State	Result
2003	Netherlands	UK	Due to an agreement between the parties, the objects were returned to the Netherlands without the need to apply the Directive.
2003	Germany	UK	Removal from Germany was not unlawful.

¹³ Source / Mesures notified by the central authorities charged with the application of Directive 93/7/EEC to the European Commission.

2003	Germany (painting of Degas)	Austria	No result. The painting is not known in Austria.
2001	Austria (Latin military diploma)	Germany	No result for lack of intervention by the authorities.
1999 2000	Italy (2)	Netherlands	Resolved outside the ambit of the Directive.
?	Italy	Germany	Ongoing
?	Portugal	Spain	ongoing
?	Spain	Germany	Without success (Painting of Bernardo Belotto)
?	Greece (2)	Germany	Securing of the objects
?	Italy	Netherlands	?

• **Notifications of discoveries (Article 4, 2 of Directive 93/7/EEC)**

Year	Notifying State	Notified State	Result
2003	UK	France	The French authorities have granted retroactive authorisation and the British authorities have issued an export licence.
2001 (1) 2003 (2)	UK (3)	Portugal	In two cases the Portuguese authorities granted retroactive authorisation and the British authorities issued export licences. In the other case, the article has been sent back to Portugal on a voluntary basis following mediation by the British authorities between the holder and the Portuguese authorities.
2003	Germany (objects of Greek origin)	Austria	No result. Restitution abandoned for lack of conditions.
1999	Italy (gothic reliefs)	Austria	No result. Origin could not be determined. Item returned to owner.
1999	Austria	Italy	?
?	Spain	Italy	ongoing
2002	France	Greece	Prohibition of the sale

ANHANG

Tabellarische Übersicht über Rückgaben, Rückgabemaßnahmen und Zusammenarbeit im Verwaltungsbereich zwischen Mitgliedsstaaten 1999-2003¹⁴

- **Rückgaben (Einigung außerhalb des Rückgabeverfahrens)**

Jahr	Ersuchter Mitgliedstaat	Ersuchender Mitgliedstaat	Objekt
2003	Vereinigtes Königreich	Portugal	Archiv von Manuskripten aus dem 18. Jahrhundert.
?	Vereinigtes Königreich	Schweden	Bücher
2001	Portugal	Spanien	Gemälde mit dem Titel "Romany" von Frederico Madrazo Kuntz
2000	Niederlande	Österreich	Gemälde
2003	Vereinigtes Königreich	Niederlande	Manuskripte

- **Liste der laufenden Verhandlungen, die auf eine Einigung außerhalb des Rückgabeverfahrens gerichtet sind**

Jahr	Ersuchter Mitgliedstaat	Ersuchender Mitgliedstaat	Ergebnis
?	Deutschland	Italien	laufend
2002	Niederlande	Italien	laufend (Harnisch)

- **Liste der eingeleiteten Rückgabeverfahren (Artikel 5 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Ersuchender Mitgliedstaat	Ersuchter Mitgliedstaat	Objekt
2002	Griechenland	Deutschland	438 Antiquitäten griechischer Herkunft
2003	Griechenland	Deutschland	13 Antiquitäten griechischer Herkunft
2003	Frankreich	Belgien	Öffentliches Archiv (33.000 Dokumente)

¹⁴ Quelle: Maßnahmen, über die die für die Anwendung der Richtlinie 93/7/EWG zuständigen Behörden die Europäische Kommission benachrichtigt haben.

- **Anträge auf Nachforschung nach Kulturgütern (Artikel 4 Absatz 1 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Ersuchender Mitgliedstaat	Ersuchter Mitgliedstaat	Ergebnis
2003	Niederlande	Vereinigtes Königreich	Dank eines Abkommens zwischen den Parteien wurden die Kulturgüter in die Niederlande zurückgebracht, ohne die Richtlinie anwenden zu müssen.
2003	Deutschland	Vereinigtes Königreich	Verbringung aus Deutschland war nicht unrechtmäßig.
2003	Deutschland (Degas-Gemälde)	Österreich	Kein Ergebnis. Das Gemälde ist in Österreich unbekannt.
2001	Österreich (Römisches Militärzeugnis)	Deutschland	Kein Ergebnis, weil die Behörden nicht eingegriffen haben.
1999 2000	Italien (2)	Niederlande	Der Fall wurde außerhalb der Richtlinie gelöst.
?	Italien	Deutschland	laufend
?	Portugal	Spanien	laufend
?	Spanien	Deutschland	Ohne Erfolg (Gemälde von Bernardo Belotto)
?	Griechenland (2)	Deutschland	Sicherstellung der Kulturgüter
?	Italien	Niederlande	?

- **Notifizierung über das Auffinden von Kulturgütern (Artikel 4 Absatz 2 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Notifizierender Mitgliedstaat	Notifizierter Mitgliedstaat	Ergebnis
2003	Vereinigtes Königreich	Frankreich	Die französischen Behörden haben eine rückwirkende Genehmigung erteilt und die britischen Behörden haben eine Ausfuhrgenehmigung ausgestellt.
2001 (1) 2003 (2)	Vereinigtes Königreich (3)	Portugal	In zwei Fällen haben die portugiesischen Behörden eine rückwirkende Genehmigung erteilt und die britischen Behörden haben Ausfuhrgenehmigungen ausgestellt. Im dritten Fall wurde das Kulturgut auf freiwilliger Basis nach Portugal zurückgeschickt, nachdem die britischen Behörden zwischen dem

			Besitzer und den portugiesischen Behörden vermittelt haben.
2003	Deutschland (Kulturgüter griechischer Herkunft)	Österreich	Kein Ergebnis. Rückgabeverfahren wurde abgebrochen wegen mangelnder Bedingungen.
1999	Italien (gotische Reliefs)	Österreich	Kein Ergebnis. Die Herkunft der Gegenstände konnte nicht bestimmt werden.
1999	Österreich	Italien	?
?	Spanien	Italien	laufend
2002	Frankreich	Griechenland	Verkauf des Gegenstandes wurde verboten.